

Začínají platit nová pravidla pro obaly. Výrobci potravin varují před byrokracií a zdražováním, při revizi budou prosazovat změny

12.8.2026 - Marek Zemánek | Potravinářská komora ČR

Ve středu 12. srpna vstupuje v účinnost unijní nařízení o obalech a obalových odpadech (PPWR). Na některé sporné okolnosti tohoto nařízení Potravinářská komora ČR dlouhodobě upozorňuje. V první fázi jde například o omezení takzvaných věčných chemikálií PFAS nebo povinné uvádění výrobce obalu přímo na etiketě výrobku. Přitom další opatření budou vstupovat v účinnost postupně. Už nyní je ale zřejmé, že nová pravidla přinesou spíše nárůst byrokracie a zřejmě také povedou ke zbytečnému zdražení potravin. Komora proto plánuje aktivně vstoupit do chystaných revizí a prosadit v nařízení změny.

„Rozhodně nejsme proti ekologickým cílům, naopak je plně podporujeme. Musí ale být v praxi reálné a proveditelné. Obal v potravinářství plní v první řadě ochrannou funkci a prodlužuje trvanlivost potravin. Pokud kvůli nefunkční regulaci slevíme z funkcí obalu, vzroste plýtvání potravinami, což má na životní prostředí ve výsledku podstatně horší dopad než samotný obal,“ řekla prezidentka Potravinářské komory ČR Dana Večeřová.

Zákaz PFAS a výrobce obalu na výrobku

Změny začínají povinností dokládat omezení takzvaných věčných chemikálií PFAS u každého nového obalu. Komora však upozorňuje, že většina firem tyto látky už dávno nepoužívá, a novinka tak pro ně představuje především zbytečnou byrokratickou překážku. Testování jednoho obalu vyjde na stovky eur a v celé Evropě existuje pouze 6 laboratoří, které analýzu dokážou provést. Vzhledem k obrovskému množství obalů na trhu je tak plošné testování technicky i kapacitně nemožné. Další povinností je uvádění výrobce obalu přímo na výrobku. U příliš malých obalů pak musí být tato informace obsažena alespoň v průvodní dokumentaci.

„Povinnost označovat výrobce obalu je ukázkový úřednický nesmysl. Podívejte se na obyčejnou pomazánku v plastovém kelímku s kovovým víčkem. Firmy, které kelímek a víčko vyrobí, EU za výrobce nepovažuje. Výrobce se stává až ten, kdo to spojí dohromady a naplní. To ale platí jen do chvíle, než vyrobíme privátní značku pro řetězec. V tu ránu se zničehonic stává „výrobce obalu“ samotný supermarket, který přitom s jeho výrobou nemá nic společného. Je to nepřehledný chaos, který jen vytahuje firmám peníze z kapes, aniž by přinesl cokoli užitečného zákazníkovi nebo přírodě,“ uvedl jednatel Mlékárny Polná Miloš Kvasnička.

V následujících letech se chystají navazující kroky, které přinesou další změny. Opakovaně použitelné obaly budou muset nově nést jednotné označení. Desítky různých národních symbolů pro recyklaci nahradí piktogramy, které spotřebitelům jasně řeknou, do kterého kontejneru obal patří. Nařízení navíc ukládá firmám povinnost využívat alespoň 40 % vratných a opakovaně použitelných přepravních obalů, pokud na nich používají strečové folie nebo vázací pásy, jinak musejí být přepravní obaly ze 100 % opětovně použitelné. Počítá se také s úplným koncem lehkých igelitových sáčků, malých plastových obalů na omáčky i jednorázových toaletních a kosmetických potřeb.

Odtržení Bruselu od reality

Absurditu celé situace podtrhuje fakt, že Evropská komise upřesňovala výklad některých klíčových pojmů ještě v minulém týdnu, tedy doslova pár dnů před nabytím účinnosti. V takto nepředvídatelném a chaotickém prostředí se podniká jen s velkými obtížemi. Výrobci přitom pro investice potřebují především stabilní a čitelná pravidla.

Evropská komise sice ve svých strategiích dlouhodobě zdůrazňuje podporu malým podnikům, nová pravidla však de facto míří přímo proti nim. Malé rodinné firmy nemají celá oddělení pro legislativu ani specialisty na udržitelný rozvoj. Často v nich pracují rodinní příslušníci, kteří musí vedle samotné výroby a provozu řešit i „stohy“ jiné administrativy.

„Evropské legislativě se věnuji dlouho, ale s takovou mírou zbytečné byrokracie jsem se zatím nesetkal. Po nařízení o odlesňování řadím obalovou legislativu k tomu nejbyrokratičtějšímu, co z Bruselu vzešlo. Výrobci vůbec netuší, co přesně mají plnit, protože nařízení je nejasné a místy nesplnitelné a prováděcí předpisy vycházejí se zpožděním a některé stále chybí. Pokud mají firmy měnit obaly, musí jít o jednorázový promyšlený krok. Chtít po nich, aby každý rok předělávaly výrobu podle toho, jak zrovna vyjde nový předpis EU, ukazuje na úplnou neznalost toho, jak podniky fungují,“ řekl ředitel pro zahraniční vztahy a fondy EU Potravinářské komory ČR Jiří Šír.

Účet za obalovou reformu

Přechod na nové obaly si vyžádá obrovské investice do nových technologií, testování i samotných materiálů. Ostatně i sama Evropská komise ve svých dopadových studiích vyčísluje celkové náklady na 36 miliard eur. Lze předpokládat, že se tyto výdaje postupně promítnou i do finálních cen potravin. S novou legislativou totiž vznikají vysoké náklady nejen samotným potravinářům, ale všem článkům celého dodavatelského řetězce.

Komora žádá zjednodušení pravidel

Potravinářská komora ČR v této souvislosti vyzdvihuje přístup ministerstva životního prostředí, které se aktivně snažilo prosadit odklad některých nejproblematictějších částí legislativy. Právě díky tlaku Komory si celá řada firem vůbec poprvé uvědomila, co pro ně nová obalová pravidla v praxi znamenají. Dosud totiž téma stálo stranou pozornosti a drtivá většina podniků na změny nebyla připravena. Komora se proto zaměří na nadcházející revize předpisů, do kterých chce prosadit konkrétní úpravy ke snížení byrokratické zátěže. Cílem je celou legislativu zásadním způsobem zjednodušit a přizpůsobit ji reálným možnostem podnikatelů v praxi.

Marek Zemánek

Tiskový mluvčí a vedoucí tiskového oddělení Potravinářské komory ČR

<https://www.foodnet.cz/cs/aktuality/11594-zacinaji-platit-nova-pravidla-pro-obaly-vyrobci-potravin-v-aruj-pred-byrokraci-a-zdrazovanim-pri-revizi-budou-prosazovat-zmeny>